

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ MGR ALEKSANDRY GRADOWSKIEJ

Celem projektu było sprawdzenie wpływu narracyjnej interpretacji ważnych wydarzeń życiowych na jakość życia i efektywność radzenia sobie. Narracjami objęto wydarzenia niezakończone, cały czas trwające w życiu badanych, definiowane jako ważne, ponieważ determinowały ich życie w szerokim aspekcie, albo takie, które były ważne w węższej bieżącej perspektywie. Przeprowadzono dwa badania eksperymentalne z odroczonym pomiarem. Głównym aspektem różnicującym oba badania był rodzaj doświadczanych i opisywanych przez uczestników wydarzeń życiowych. Pierwsze badanie obejmowało narracje związane z koniecznością zaprzestania odżywiania w sposób naturalny i przejścia na żywienie dożyłne realizowane w warunkach domowych */Home Parenteral Nutrition/*. Opisywane doświadczenie przedstawiało kryzysowe, dramatyczne wyzwanie */life challenge/*, które wydarzyło się w życiu badanych bez ich woli i stanowiło realne i stałe zagrożenie ich życia. Uczestnikami badania byli pacjenci przychodni przyszpitalnej żywienia dożylnie ($N = 43$), a pomiaru efektów dokonywano 3 miesiące po zakończeniu oddziaływania narracyjnego. Badanie drugie polegało na narratyce ważnego zadania związanego z codziennym życiem badanych */life task/*. W tym przypadku to sami badani ($N = 103$) decydowali jakie wydarzenie jest dla nich istotnym wyzwaniem, a pomiar efektu odbywał się miesiąc po zakończonym oddziaływaniu narracyjnym. Spodziewano się, że ujmowanie w historię osobistą ważnego wyzwania wiąże się z poprawą badanych aspektów jakości życia. Uzyskane wyniki potwierdzają poczynione przypuszczenia. Narracyjna refleksja, jaka płynie z pisania osobistych historii swoich doświadczeń, prowadzi do poprawy jakości życia w takich obszarach jak: poczucie sensu życia, motywacja do radzenia sobie z wyzwaniem, zadowolenie z siebie i swojego życia. W grupie pacjentów autonarracja wiązała się także ze wzrostem akceptacji swojej choroby. Cechy formalne takie jak stopień narracyjności okazał się mieć większe znaczenie w sytuacji

opisywania codziennych zadań życiowych. Natomiast wzrost stopnia prokatorywności narracji wiązał się ze wzrostem większej liczby badanych aspektów jakości życia w grupie pacjentów żywionych dożylnie.